

ISSN 2786-8540

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

1 | 2023

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

1 | 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Галушкіна Т. П. (головний редактор), **Бутрим О.В.** (заступник головного редактора), **Бородіна О. А., Бойко Є.О., Веклич О. О., Грановська Л.М., Губанова О. Р., Євсюков Т. О., Клиновий Д.В., Кузнєцов Е. А, Мельник П. П., Трушкіна Н. В., Якімцов В. В., Стадницький Ю.І.** (Польща), **Мирослав Кий** (Німеччина).

Нагорнєва Н.А. (відповідальний редактор)

EDITORIAL BOARD:

Galushkina T. (chief editor), **Butrym O.** (deputy chief editor), **Borodina O., Boyko E., Veklych O., Granovska L., Gubanova O., Yevsyukov T., Klynovy D., Kuznetsov E., Melnyk P., Trushkina N., Yakimtsov V., Stadnytskyi Yu.** (Poland), **Kiy M.** (Germany).

Nahorneva N. (responsible editor)

Засновник та видавець журналу: Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління

Свідотцтво про державну реєстрацію: КВ №24702-14642 Р

Адреса: 03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2
тел.: (044) 206-31-31
тел./факс: (044) 206-31-87
E-mail: economygreen2@gmail.com
<https://dea.edu.ua/zhurnal zelena ekonomika>

© Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління, 2023

2023

2023, № 1

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у січні 2021р.

Зміст

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЗЕЛЕНОГО ЗРОСТАННЯ

- Галушкіна Т.П., Афанасьєва О.В., Тафтай В.В.* Національна політика зеленого зростання: імперативи та інструменти 9
- Бородіна О.А.* Концептуальна аналітична модель децентралізованого управління енергоефективністю національної економіки 29

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК

- Бистряков І.К., Клиновий Д.В., Петровська І.О.* Просторова модель організації сталого господарювання 55
- Хохуляк О.О., Шкуратов О.І.* Інтегральне оцінювання рівня екологічної безпеки сільських територій 76

СЕКТОРАЛЬНИЙ ВИМІР ЗЕЛеної ЕКОНОМІКИ

- Бутрим О.В., Заруба Д.В.* Нормативно-правове забезпечення збалансованого використання земельних ресурсів в контексті зеленої економіки 91
- Комарова Н.В.* Перспективні напрями удосконалення інституціонального забезпечення збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення в київській області 115

ІНСТРУМЕНТИ ЗЕЛеної ЕКОНОМІКИ

<i>Гілета Л.А.</i> Місце й суть стратегічної екологічної оцінки в територіальному плануванні населених пунктів	128
<i>Новак У.П., Березовська Н.І.</i> Екологічний аудит як один з інструментів забезпечення «зеленої» економіки	143
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗЕЛЕНА МОДЕРНІЗАЦІЯ	
<i>Трушкіна Н.В.</i> Проблеми і перспективи формування логістичної інфраструктури управління промисловими відходами у Київській області у контексті зеленої економіки	159
<i>Хижнякова Н.О.</i> Статистико-інформаційна база аналізу стану та перспектив розвитку «зеленої» економіки	181
МІЖНАРОДНІ ВЕКТОРИ ЗЕЛеної ЕКОНОМІКИ	
<i>Чернихівська А.В.</i> Зелена економіка: глобальні тенденції та перспективи	196
РЕЦЕНЗІЇ	
<i>Мішенін Є.В.</i> Зелена економіка як імператив розвитку суспільства	205
Про журнал «ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА»	
	211
ІНФОРМАЦІЯ ТА АНОНСИ	
	213
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	
	215
ПРАВИЛА ДЛЯ АВТОРІВ	
	220

2023

2023, № 1

GREEN ECONOMY

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in January 2021p.

Contents

NATIONAL GREEN GROWTH POLICY

- Galushkina T., Afanasieva O., Taftay V.*** National green growth policy: scenarios and tools 9
- Borodina O.*** Conceptual analytical model of decentralized energy efficiency management of the national economy 29

REGIONAL POLICY AND TERRITORIAL DEVELOPMENT

- Bystryakov I., Klynovyi D., Petrovska I.*** Spatial model of organization of sustainable management 55
- Shkuratov O., Khokhuliak O.*** Integrated assessment of the level of environmental safety in rural territories 76

SECTORAL DIMENSION OF THE GREEN ECONOMY

- Butrym O., Zaruba D.*** Regulatory and legal basis of balanced use of land resources in the green economy context 91
- Komarova N.*** Perspective directions of improvement of institutional ensuring of balanced land use of agricultural land in the Kyiv region 115

GREEN ECONOMY TOOLS

Gileta L. Place and essence of strategic ecological assessment in settlements territorial planning **128**

Novak U., Berezovska N. Environmental audit as one of the tools of supporting the «green» economy **143**

ENTERPRISES ECONOMY AND GREEN MODERNIZATION

Trushkina N. Problems and prospects of formation of logistic infrastructure for industrial waste management in the kyiv region in the context of the green economy **159**

Khyzhniakova N. Statistical informational base of green economy state and development perspectives analysis **181**

GREEN ECONOMY INTERNATIONAL VECTORS

Chernykhivska A. Green economy: global trends and prospects **196**

REVIEWS

Mishenin E. Green economy as an imperative for the society development **205**

About the magazine "GREEN ECONOMY"

211

INFORMATION AND ANNOUNCEMENTS

213

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

215

RULES FOR AUTHORS

220

Н.О. Хижнякова

СТАТИСТИКО-ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА АНАЛІЗУ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ

Новий глобальний зелений курс був задекларований Програмою ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП) у 2009 році. Концепція «зеленої» економіки доповнює та деталізує концепцію сталого розвитку. Вона потребує статистичної інформаційної бази для аналізу наявної ситуації та визначення перспектив розвитку «зеленої» економіки.

До завдань даного дослідження належать встановлення змісту концепції «зеленої» економіки, визначення пріоритетних для неї видів економічної діяльності, характеристика статистико-інформаційної бази, що використовується для аналізу їх стану, встановлення резервів та напрямків розвитку «зеленої» економіки, а також формування пропозицій щодо удосконалення згаданої статистико-інформаційної бази.

Результати даного дослідження є наступними. Передусім, «зелена» економіка є екологоорієнтованою і потребує прийняття та реалізації екологоорієнтованих управлінських рішень. Зазначені рішення мають вагомий вплив на зростання рівня екологічної безпеки та забезпечення сталого розвитку у територіальному контексті.

Таким чином, статистико-інформаційна база є надзвичайно важливою для розвитку «зеленої» економіки та для обґрунтування екологоорієнтованих управлінських рішень, передусім, у так званих «зелених» секторах економіки. Ці сектори охоплюють сільське господарство, лісове господарство, розвиток екологічної інфраструктури, енергетику, промисловість, транспорт, будівництво та експлуатацію будівель, водопостачання та водовідведення, поводження з відходами, рибне господарство, туризм.

Статистичні дані акумулюються у вигляді системи статистичної інформації, включаючи дані обліку та звітності підприємств «зелених» секторів, а також дані моніторингу складу відходів, якості ґрунтів, води та повітря. Вони зберігаються у кадастрах, реєстрах, паспортах, базах даних та інших сховищах інформації. Ця статистико-інформаційна база повинна дозволяти здійснення розрахунку основних аналітичних показників, виявлення тенденцій та оцінювання наявного стану економіки, а також встановлення резервів та перспектив розвитку «зеленої» економіки.

І, нарешті, сформульовано пропозиції щодо удосконалення статистико-інформаційної бази аналізу стану та визначення перспектив розвитку «зеленої» економіки. Вони включають зростання якості аналітичної інформації, розширення використання комп'ютерної техніки та геоінформаційних систем, зростання інформаційної безпеки, врегулювання обміну інформацією, розширення практичного застосування процедури екологічного аудиту тощо.

Ключові слова: «зелена» економіка, розвиток, статистико-інформаційна база, статистичні дані, аналіз, облік та звітність, моніторинг, кадастр, реєстр.

Постановка проблеми.

Концепція сталого розвитку впродовж останніх 20-ти років служить панівною концепцією для оцінювання ступеня збалансованості екологічних та економічних пріоритетів розвитку. Починаючи з 2008 року, зароджується і починає активно розвиватися концепція «зеленої» економіки, яка не замінює концепцію сталого розвитку, а є її складовою [1, с. 2].

Відповідно, розпочинається активне дослідження та обґрунтування даної концепції провідними фахівцями у сфері економіки природокористування, що передбачає, у тому числі, дослідження статистико-інформаційної бази, яка має використовуватися для аналізу стану та перспектив розвитку «зеленої» економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Активним провідником концепції «зеленої» економіки у світі нині є Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), яка у 2008 році звернула

увагу світової спільноти на цю концепцію, а у березні 2009 року задекларувала новий глобальний «зелений» курс у межах міжнародного економічного розвитку [1, с. 3]. Зазначена міжнародна організація, а також інші, зокрема, Міжнародна торгова палата, Організація з економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), створюють розробки щодо деталізації «зеленої» економіки та можливостей її використання на практиці.

Дослідженню зазначеної нової концепції економічного розвитку та можливостей її впровадження присвячені також праці таких провідних вітчизняних фахівців у сфері економіки природокористування, як Андреева Н.М., Бистряков І.К., Буркинський Б.В., Бутрим О.В., Веклич О.О., Галушкіна Т.П., Данилишин Б.М., Кравців В.С., Мельник Л.Г., Міщенко В.С., Синякевич І.М., Харічков С.К., Хвесик М.А., Хлобистов Є.В. та інших.

Формулювання цілей статті.

Оцінювання відповідності наявного економічного розвитку вимогам «зеленої» економіки потребує здійснення аналізу стану економіки та її окремих секторів у державі та регіонах, що, у свою чергу, вимагає наявності якісної статистико-інформаційної бази, на якій ґрунтуватиметься зазначений аналіз.

Таким чином, до завдань даного дослідження належать:

- 1) встановлення змісту концепції «зеленої» економіки та ролі управлінських факторів у забезпеченні її впровадження;
- 2) визначення пріоритетних для практичного використання ідей «зеленої» економіки видів економічної діяльності;
- 3) характеристика статистико-інформаційної бази, що використовується для аналізу стану визначених видів діяльності;
- 4) встановлення резервів та напрямків розвитку «зеленої» економіки щодо її окремих секторів;
- 5) формування пропозицій щодо удосконалення статистико-

інформаційної бази, яка має використовуватися для аналізу стану та перспектив розвитку «зеленої» економіки.

Виклад основного матеріалу.

ЮНЕП визначає «зелену» економіку як таку економіку, яка підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість, і при цьому суттєво знижує ризики для довкілля та його збіднення [1, с. 2].

Цільова група Міжнародної торгової палати з питань «зеленої» економіки дала наступне визначення «зеленої» економіки: «Зелена» економіка – це економіка, у якій економічне зростання та відповідальність за навколишнє середовище функціонують разом, посилюючи один одного та одночасно підтримуючи прогрес у питанні соціального розвитку» [2, с. 2].

Проблема прийняття і реалізації ефективних екологоорієнтованих управлінських рішень з точки зору концепції «зеленої» економіки набуває надзвичайної ваги.

Це обумовлено тим, що у «зеленій» економіці зростання доходів і зайнятості забезпечується державними та приватними інвестиціями, які зменшують викиди вуглецю і забруднення, підвищують ефективність використання енергії та ресурсів і попереджають втрату біорізноманіття та екосистемних послуг. Ці інвестиції необхідно каталізувати і підтримувати шляхом цільових державних витрат, реформ у сфері політики та зміни регулювання [1, с. 2].

Ще яскравіше зв'язок між управлінськими рішеннями та «зеленою» економікою прослідковується при дослідженні 10-ти умов переходу до «зеленої» економіки, запропонованих Цільовою групою Міжнародної торгової палати з питань «зеленої» економіки, та їх взаємозалежності. Відповідно до пропозицій названої групи авторів, для переходу до «зеленої» економіки необхідне використання 10-ти умов, поєднаних у 4-ри групи (рис. 1).

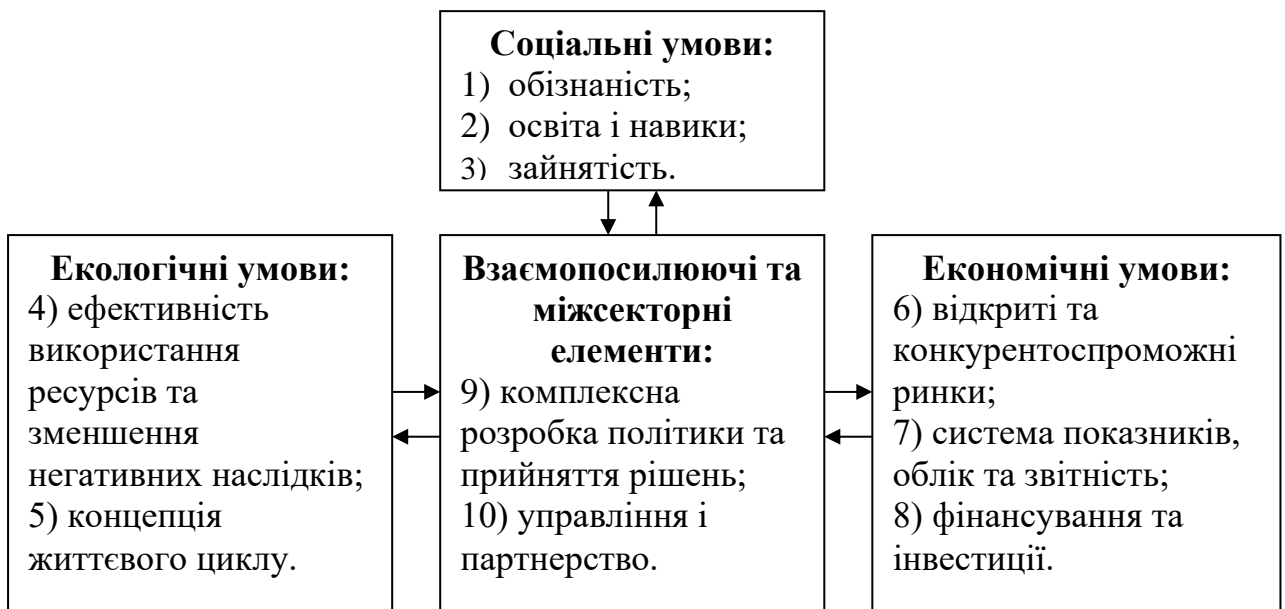

Рис. 1. Взаємозалежність десяти умов переходу до „зеленої” економіки

Джерело: побудовано автором на основі розробок Цільової групи Міжнародної торгової палати з питань „зеленої” економіки [2, с. 4]

Як бачимо, «зелена» економіка потребує активного інвестування (умова 8), для успішності якого необхідно впровадити політику підтримки та нормативну базу, які б сприяли прийняттю обґрунтованих рішень щодо вкладення коштів як державними, так і приватними інвесторами [2, с. 5]. Крім того, «зелена» економіка потребує цілісного підходу до процесу прийняття рішень (умова 9). Вона передбачає збалансування стратегій щодо екологічних, соціальних та економічних пріоритетів шляхом врахування передбачуваних та непередбачуваних наслідків від взаємопов'язаних стратегій, які можуть призвести до синергії або створення бар'єрів, посприяти або перешкодити зеленому зростанню в економіці. Отже, важливо збільшити науковий внесок та врахувати позиції різних зацікавлених сторін [2, с. 6]. «Зелена» економіка спирається на структури управління (умова 10), які дають можливість всім учасникам процесу виконувати свої зобов'язання. Структури

управління на місцевому, регіональному, державному та глобальному рівнях мають об'єднатися та посилювати одна одну на взаємній основі [2, с.6].

Таким чином, система показників, облік та звітність (умова 7) передбачає підтримання необхідного інформаційного забезпечення прийняття екологоорієнтованих управлінських рішень, у тому числі пов'язаних з «зеленим» інвестуванням (рис. 1).

При цьому прийняття рішень, формування ефективних структур управління та взаємодія між різними суб'єктами управління є не просто важливими для впровадження концепції «зеленої» економіки, а належать до взаємопосилюючих та міжсекторних елементів, які забезпечують інтеграцію решти умов переходу до «зеленої» економіки (рис. 1).

Недаремно Б.В. Буркинський, Т.П. Галушкіна та В.Є. Реутов ототожнюють «зелену» економіку з екологоорієнтованою і визначають її як нову парадигму економічного

розвитку [3; 4]. І.К. Бистряков трактує «зелену» економіку як інструмент управління процесами, пов'язаними із забезпеченням гармонійних відносин суспільства і природи [5, с. 52].

Сучасні дослідження щодо перспектив впровадження „зеленої” економіки дозволяють визначити

пріоритетні для неї види економічної діяльності, які є найперспективнішими щодо впровадження засад «зеленої» економіки і на які варто звернути першочергову увагу. Ці «зелені» сектори економіки відображено на рис. 2.

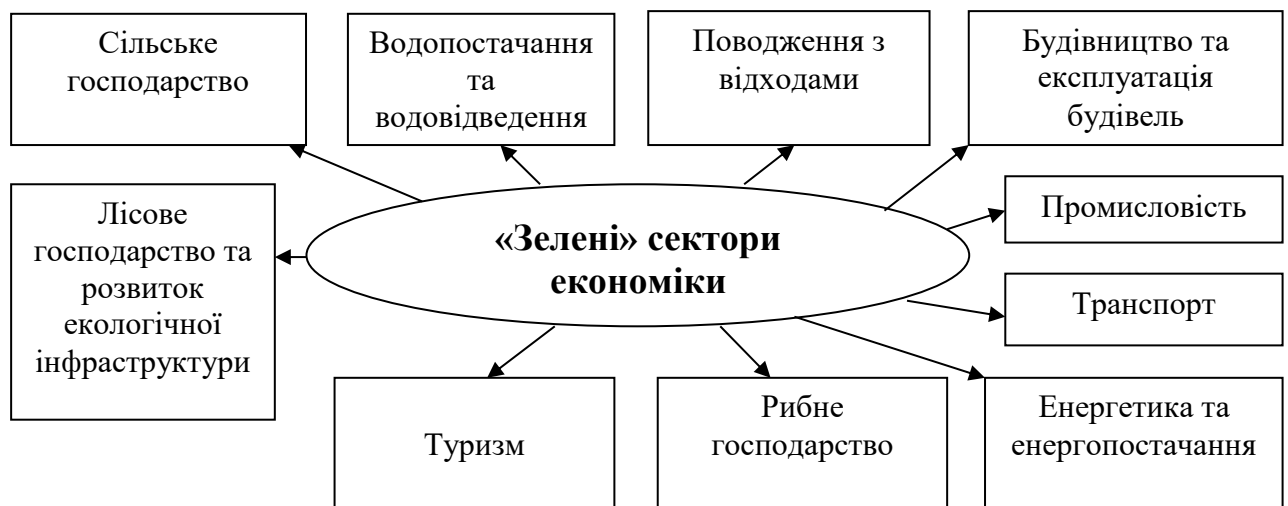

Рис. 2. Першочергові щодо впровадження засад «зеленої» економіки види економічної діяльності

Джерело: побудовано автором на основі розробок фахівців ЮНЕП та вітчизняних фахівців [1, с. 40; 6, с. 16-19]

Екологічна інформація як інструмент екополітики являє собою методи використання знань про довкілля, природні ресурси, технологічні процеси та екологічну

безпеку в процесі управління природокористуванням, що призводять до зменшення екологічного ризику. Може бути впливовим інструментом

екополітики лише тоді, коли екологічна інформація є достовірною, оперативною, повною, доступною і відкритою [7, с. 98]. У системі екологічної інформації вагоме місце займає статистична інформація, яка дозволяє аналізувати стан, використання і охорону всіх елементів природних ресурсів, наявність і використання відходів, екологічну безпеку, а також реагування економічної системи на екологічні впливи та природоохоронні витрати.

Достовірна статистична екологічна інформація дозволяє

об'єктивно оцінювати еколого-економічні тенденції у світі, окремих країнах та регіонах [7, с. 99]. Таким чином, зазначена інформація служить для здійснення аналізу, виявлення тенденцій, оцінювання перспектив розвитку і, відповідно, є основою для обґрунтування ефективних екологоорієнтованих управлінських рішень.

Статистико-інформаційна база, яка використовується для аналізу стану пріоритетних для «зеленої» економіки видів діяльності (рис. 2), охарактеризовано у табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика статистико-інформаційної бази, яка використовується для аналізу стану «зелених» секторів економіки

«Зелені» види економічної діяльності («зелені» сектори)	Зміст інформації	Джерела інформації	Сховища інформації
1	2	3	4
1. Сільське господарство	Статистичні дані, які характеризують використання земельного фонду, освоєння земель, використання мінеральних та органічних добрив, засобів захисту рослин, якість ґрунтів та сільгосппродукції	Державний земельний кадастр, державний реєстр прав на землю	Облік та звітність підприємств, моніторинг стану ґрунтів та якості продукції
2.1. Лісове господарство	Статистичні дані, які характеризують землі лісгосподарського призначення, запаси деревини, обсяги	Державний земельний кадастр, державний	Облік та звітність лісгоспів, облік та моніторинг л

1	2	3	4
	лісозаготівель, відтворення		лісів
2.2. Розвиток екологічної інфраструктури	Статистичні дані, які характеризують об'єкти природно-заповідного фонду та інші елементи екологічної мережі, біорізноманіття, рекреаційні ресурси лісів, пошкодження і захист лісів	Державний кадастр територій та об'єктів ПЗФ, державні кадастри рослинного і тваринного світу лісовий кадастр	Облік та звітність об'єктів ПЗФ
3. Енергетика та енергопостачання	Статистичні дані, які характеризують виробництво та споживання паливно-енергетичних ресурсів, виробництво та постачання електричної та теплової енергії, утворення відходів та забруднення повітря	Технічні паспорти та реєстри об'єктів енергетичної інфраструктури	Облік та звітність енергетичних підприємств
4.1. Добувна промисловість	Статистичні дані, які характеризують поклади корисних копалин та роботи з їх видобутку	Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин, державний баланс запасів корисних копалин, державний інформаційний геологічний фонд	Облік та звітність підприємств, облік свердловин та користування надрами
4.2. Переробна промисловість	Статистичні дані, які характеризують обсяги виробництва продукції, споживання енергетичних ресурсів, утворення відходів, забруднення повітря і води	Державний кадастр викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, паспорти відходів	Облік та звітність підприємств, моніторинг складу відходів, якості води та повітря
5. Поводження з відходами	Статистичні дані, які характеризують утворення та рух відходів, технології поводження з відходами, місця утилізації та видалення відходів	Реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, реєстри та паспорти місць видалення відходів	Облік та звітність підприємств, моніторинг складу відходів
6. Будівництво та експлуатація будівель	Статистичні дані, які характеризують будівлі та споруди, обсяги БМР та будівельних відходів, енергоспоживання	Технічні паспорти та реєстри об'єктів нерухомості	Облік та звітність підприємств
7. Транспорт	Статистичні дані, які характеризують обсяги перевезень, транспортну мережу,	Технічні паспорти та реєстри об'єктів	Облік та звітність транспортних

1	2	3	4
	транспортні засоби, споживання паливно-енергетичних ресурсів, забруднення повітря	транспортної інфраструктури, карта шляхів	підприємств, моніторинг якості повітря
8. Водопостачання та водовідведення	Статистичні дані, які характеризують водопостачання та водовідведення, втрати води, забруднення води	Державний водний кадастр, паспорти річок і джерел питного водопостачання	Облік та звітність підприємств, моніторинг якості води
9. Рибне господарство	Статистичні дані, які характеризують обсяги вирощування та вилову риби, якість риби	Державний водний кадастр, державний кадастр тваринного світу	Облік та звітність підприємств рибного господарства
10. Туризм	Статистичні дані, які характеризують туристичні об'єкти та маршрути, транспортні засоби, місця розміщення туристів, чисельність туристів	Реєстр об'єктів туристичної інфраструктури, державний кадастр природних лікувальних ресурсів	Облік та звітність підприємств туристичної індустрії, облік туристичних ресурсів

Джерело: розроблено автором із залученням інформації Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, а також положень про державні комітети, служби та агентства, що регулюють використання природних ресурсів

Перелічені у табл. 1 статистичні дані акумулюються місцевими та регіональними підрозділами Державної служби статистики України і Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України через систему збирання та обробки статистичної інформації, обробляються та зберігаються у відповідних кадастрах, паспортах, реєстрах та інших сховищах

інформації. Також залучаються дані моніторингу стану забруднення ґрунтів, атмосферного повітря та поверхневих вод. Зазначений моніторинг здійснюється державними екологічними інспекціями у регіонах (для ґрунтів і води), лабораторними центрами Міністерства охорони здоров'я України (для ґрунтів, повітря і води), центрами з гідрометеорології (для

повітря і води), гідрогеологічними експедиціями (для водних ресурсів). Накопичена статистико-інформаційна база повинна дозволяти здійснення розрахунку основних абсолютних та відносних аналітичних показників, виявлення тенденцій та оцінювання наявного стану економіки з точки зору екологізації та впровадження вимог «зеленої» економіки. Зібрана інформація має дозволяти оцінити відповідність наявного стану лімітам, нормативам та іншим екологічним стандартам, а також встановити резерви розвитку «зеленої» економіки, виходячи із зіставлення значень аналітичних показників в Україні і за кордоном.

Так, наприклад, у сільському господарстві наявні значні резерви щодо використання органічних добрив та розвитку органічного землеробства. В Україні також наявні великі резерви у роботі щодо розширення та удосконалення мережі природно-заповідного фонду, оскільки за європейськими стандартами мінімальна частка

природно-заповідних територій має становити 18% від земельного фонду. Крім того, необхідним є створення мережі широтних та меридіанних екокоридорів [8, с. 59].

Маємо також резерви щодо використання місцевих видів палива, а також нетрадиційних, альтернативних та відновлюваних джерел енергії. Про перспективність використання названих видів енергетики свідчить приклад данського острова Самсо, який повністю забезпечується електричною та тепловою енергією від вітрових установок, сонячних колекторів та спалювання брикетів з соломи і тирси [9, с. 68-69]. Важливим напрямком розвитку альтернативної енергетики варто вважати впровадження вітрових енергоустановок та сонячних колекторів невеликої потужності у вітчизняне серійне виробництво, що дозволить як отримати нові робочі місця, так і полегшити доступ до такої технології для власників, передусім, приватних будинків, а також і багатоквартирних будинків.

Перспективним також є використання органічних матеріалів у тепловій енергетиці, але варто зазначити, що при цьому має зберігатися баланс між утворенням органічних енергоносіїв та їх використанням, оскільки у протилежному випадку спостерігатиметься знищення лісів заради використання деревини як сировини для утворення теплової енергії. У зв'язку з цим дуже перспективним видається вирощування енергетичних культур.

При поводженні з відходами спостерігаємо значні резерви щодо запобігання утворенню відходів та утилізації вже наявних відходів.

У транспортній сфері актуальним залишається розширення використання екологічно безпечного транспорту: залізничного та трубопровідного – для вантажних перевезень, – та залізничного і електротранспорту (трамвайного, тролейбусного, метрополітену) – для пасажирських перевезень. Актуальними також є влаштування автостоянок на в'їзді до міст для

перехоплення автотранспорту, влаштування велосипедних доріжок всередині міст та використання електромобілів.

Варто зазначити, що сучасні тенденції розвитку сфери природокористування та охорони довкілля в Україні, як і в навколишньому світі, передбачають прийняття інноваційних рішень і використання технологій напрямку «прибуткова екологія» (або «зелених» технологій), які одночасно задовольняють інтереси виробників, споживачів та суспільства, тобто дозволяють отримати позитивний екологічний, економічний та соціальний ефект [10, с. 103-104; 1, с. 2]. При цьому вирішальну роль при впровадженні проектів в умовах сучасних реалій може відігравати зростання рівня національної безпеки, зокрема, енергетичної незалежності.

На основі зазначеного вище можна сформулювати наступні пропозиції щодо удосконалення статистико-інформаційної бази аналізу стану та визначення

перспектив розвитку «зеленої» економіки:

1) зростання якості аналітичної інформації за рахунок підвищення її точності, достовірності та швидкості обробки;

2) розширення використання комп'ютерної техніки;

3) зростання інформаційної безпеки за рахунок зберігання резервних та паперових копій;

4) розширення використання геоінформаційних систем для зберігання та відображення інформації;

5) забезпечення вільного обміну інформацією між міністерствами, державними комітетами, службами та агентствами;

6) забезпечення інформаційної співпраці між органами державного управління та місцевого самоврядування, тобто територіальними громадами;

7) забезпечення доступності та відкритості екологічної інформації відповідно до Орхуської конвенції;

8) зростання достовірності інформації за рахунок виявлення і

врахування позаоблікових даних (несанкціоноване використання лісу, несанкціонований видобуток корисних копалин, влаштування несанкціонованих сміттєзвалищ тощо);

9) розширення практичного застосування процедури екологічного аудиту як засобу одержання та оцінки екологічної інформації про підприємство, господарський об'єкт або територію;

10) пошук та накопичення достовірної інформації, яка дозволить оцінити варіанти екологоорієнтованих управлінських рішень і вибрати серед них оптимальний варіант вкладання «зелених» інвестицій.

Висновки. Отже, концепція «зеленої» економіки не замінює концепцію сталого розвитку, а є її складовою. «Зелена» економіка може вважатися екологоорієнтованою і виступає як нова парадигма економічного розвитку. Процес прийняття екологоорієнтованих управлінських рішень в Україні має відбуватися у

світлі передових ідей побудови екологічно орієнтованого суспільства, зокрема, ідей «зеленої» економіки. Впровадження концепції «зеленої» економіки має стати основою для забезпечення сталого розвитку та збалансування екологічних, соціальних та економічних інтересів.

Це вимагає формування якісної статистико-інформаційної бази, яка має використовуватися для аналізу стану та перспектив розвитку «зеленої» економіки. Статистичні дані через систему збирання та обробки статистичної інформації, обробляються та зберігаються у відповідних кадастрах, паспортах, реєстрах та інших сховищах інформації. Також залучаються дані моніторингу стану забруднення ґрунтів, атмосферного повітря та поверхневих вод.

Накопичена статистико-інформаційна база повинна дозволити здійснення розрахунку основних абсолютних та відносних аналітичних показників, виявлення тенденцій та оцінювання наявного

стану економіки з точки зору екологізації та впровадження вимог «зеленої» економіки.

Зібрана інформація має дозволити оцінити відповідність наявного стану лімітам, нормативам та іншим екологічним стандартам, а також встановити резерви розвитку «зеленої» економіки, виходячи із зіставлення значень аналітичних показників в Україні і за кордоном. В Україні наявні значні резерви екологізації таких секторів економіки, як сільське господарство, розвиток екологічної інфраструктури, енергетика та енергопостачання, поводження з відходами, транспорт та інших.

Статистико-інформаційна база аналізу стану та перспектив розвитку «зеленої» економіки потребує удосконалення, передусім, за рахунок зростання якості аналітичної інформації та підвищення інформаційної безпеки, зростання швидкості обробки даних, створення умов для вільного обміну інформацією та доступу до неї, розширення практичного

застосування процедури одержання та оцінки екологічної
екологічного аудиту як засобу інформації.

Список використаних джерел:

1. Навстречу „зелёной» экономике: пути к устойчивому развитию и искоренению бедности. Обобщающий доклад для представителей властных структур. Найроби: ЮНЕП, 2011. 44 с.

2. Десять умов переходу до «зеленої» економіки. Париж: Комісія Міжнародної торгової палати з навколишнього середовища та енергетики, Цільова група з питань «зеленої» економіки, 2011. 7 с.

3. Буркинський Б.В., Галушкіна Т.П., Реутов В.Є. «Зелена» економіка крізь призму трансформаційних зрушень в Україні: монографія. Одеса: ІПРЕЕД НАН України; Фенікс, 2011. 348 с.

4. Галушкіна Т.П. Джерела економічного зростання в умовах моделі "зеленої" економіки // Формування ринкових відносин в Україні. 2013. № 5(144). С. 71-74.

5. Бистряков І.К. Становлення зеленої економіки в Україні: методологічні аспекти // Механізм регулювання економіки. 2011. №4. С. 50-57.

6. Харічков С.К., Андрєєва Н.М. «Зелені інвестиції» як каталізатор переходу до нового курсу розвитку економіки: міжнародні орієнтири і перспективи впровадження // Економіст. 2010. №12. С. 16-21.

7. Синякевич І.М. Інструменти екополітики: теорія і практика. Львів: ЗУКЦ, 2003. 188 с.

8. Герасимчук З.В., Микитин Т.М., Якимчук А.Ю. Маркетинг природно-заповідних територій: монографія. Луцьк: ЛНТУ, 2012. 245 с.

9. Карпюк А.А. Енергоефективність – європейський тренд підвищення конкурентоспроможності об'єднаних територіальних громад // Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад: очікування та реалії.

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції 29-30 листопада 2017 р. (Рівне-Луцьк). Рівне: Волинські обереги, 2017. С. 68-69.

10. Ілляшенко С.М., Прокопенко О.В. Формування ринку екологічних інновацій: економічні основи управління: монографія. Суми: ВТД «Університетська книга», 2002. 250 с.

Khyzhniakova N. Statistical informational base of green economy state and development perspectives analysis

The new global green course was declared by United Nations Environment Program in 2009. The green economy conception adds and details the sustainable development one. It needs statistical informational base to analyze current situation and to evaluate green economy development perspectives.

The purposes of this article are to define the essence of green economy conception and managerial factors role in its realization, to determine the priority economic activities for green economy ideas practical use, to give the characteristic statistical informational base using for their analysis, to determine the reserves and directions of green economy development in separate sectors and to formulate the offers for statistical, informational and analytical improvement in green economy sphere.

The results of this investigation are the next. First of all, green economy is ecologically oriented and needs ecologically oriented decisions making and realization. In its turn, ecologically oriented decisions are the operation totality necessary to solve available ecological and economic problems. They have the paramount importance for the ecological security level increase and for the territorial sustainable development support.

The ecologically oriented decisions need statistical and analytical support for their ground. The statistical support is suggested to consider the statistical data collection, renovation, preservation and access organization and also statistical index system formation. The analytical support, in its turn, includes the statistical index calculation, conclusion formation, criterion for decision selection and decision influence evaluation on the territorial level.

So, statistical informational base is very important for green economy development and for ecologically oriented decisions ground both on the territorial level and in the priority green economy sectors. This sectors include agriculture, forestry, nature protection, energetics, industry, transport, water-supply, waste handling, construction and building exploitation, fishery, tourism.

Statistical data are accumulated by the system of statistical information collection and operation including enterprise accounts and monitoring of air, water, waste, soil and production composition and quality. They are preserved in cadasters, registers, passports, information banks and other data depositories. This informational base must allow evaluate current position, to discover tendencies, to determine analytical indexes, to compare them and to discover reserves on the way to green economy for different territories and economic sectors.

And, at last, the offers to improve statistical informational base are formulated in the article. They include information quality increase, information security increase, new technique use, geo informational systems use, information circulation improvement, ecological auditing use.

Key words: *green economy, development, statistical informational base, statistical data, analysis, accounts, monitoring, cadaster, register.*